

PODACI O USTANOVU/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: OŠ "Bata Bulić"	Biljana Životić, nastavnica razredne nastave i Julijana Damnjanović, profesorka srpskog jezika
Mesto, opština: Petrovac na Mlavi, Petrovac na Mlavi	
Školska uprava: Požarevac	
Opis primera dobre prakse IO	
Od crteža do teksta	
Ključne reči: osnovna škola, oštećenje sluha, srpski jezik	
Opis obrazovne situacije učenika i okruženja:	
Učenik je upisan u prvi razred kao učenik sa oštećenjem sluha. Zbog zakasnele ugradnje koherentnog implanta najveći broj pojmova nije formiran u predškolskom periodu i bilo je neophodno pružiti mu podršku u razumevanju pojmova i usvajanju sadržaja. Od samog početka prvog razreda rado je učestvovao u svim aktivnostima, uvek sa blagim osmehom na licu, uključen u sve aktivnosti i prihvaćen od strane vršnjaka. Samostalno je ispunjavao svakodnevne školske obaveze prateći i oponašajući drugove oko sebe. Vešto je čitao sa usana učiteljice i drugih učenika. Rado je i lepo crtao, a najuspešniji je bio u oblasti matematike. Učiteljica je bila veoma motivisana da učeniku pruži svu potrebnu podršku. Najpre je napravljena dobra saradnja sa roditeljima koji su dali početna uputstva i sugestije o načinima učenja, a učiteljica je konsultovala i stručnjake van škole. U školi, učiteljici su pomoć pružili i stručni saradnici, a najviše ostali učenici u odeljenju koji su razvili svoj način komuniciranja sa dečakom. Do kraja četvrtog razreda učenik je osposobljen za samostalno učenje i razumevanje postavljenih zahteva. Prelazak na predmetnu nastavu za učenika nije bio stresan jer je pažljivo odabrana nastavnica koja će biti odeljenjski starešina, a koja je bila upoznata sa načinom rada učiteljice i nastavila sa primenom sličnih strategija prilagođavanja. Učenik je uključen u novi odeljenjski kolektiv u petom razredu, uz podršku drugova i drugarica iz četvrtog razreda. Oni su nastavili da mu pomažu u razumevanju zadataka i	

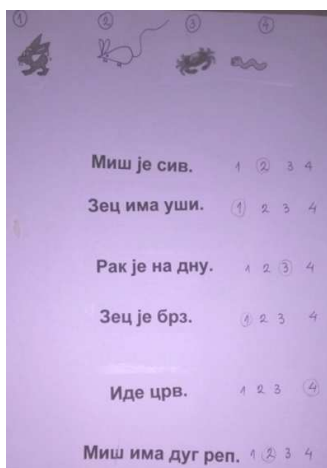
sporazumevanju sa nastavnicima u skladu sa načinima komunikacije koje su sami razvili. U petom razredu učestvovao je u svim aktivnostima, uspešan je u nastavi matematike, a posebno motivisan za učešće na časovima srpskog jezika i muzičke kulture uz prilagođavanja pristupa i načina zadavanja zadataka.

Opis dobre prakse

Na početku prvog razreda čitavo odeljenje se osposobilo da komunicira sa dečakom. dok je učiteljica prilagođavala metode, sredstva i materijale za rad i koristila njegovu veštinu čitanja sa usana za zadavanje zadataka. Nabavljena je asistivna tehnologija (GO- talk), pomoću koje je učenik mogao da prati nastavu i da istovremeno sluša i ponavlja ključne reči iz nastavnih sadržaja, a koje su snimali zajedno učenici i učiteljica. Najviše prilagođavanja bilo je u nastavi srpskog jezika i muzičke kulture. Pripreman je slikovni materijal (sliku je pratila imenica ili glagol) i učenik je dobijao različite zadatke (npr. prepoznavao je imenice u kratkim rečenicama, pronalazio odgovarajuću radnju na sličicama uz pantomimu drugih učenika, pomoću slika uvećavao izgovor celih rečenica i sl.)

Prepoznavanje imenica u kratkim rečenicama

Vežba opisivanja kroz zadate sličice koje treba rasporediti u prostoru i napraviti celinu

Pronalaženje odgovarajuće radnje na sličicama uz pantomimu drugih učenika

Izgovor celih rečenica
(Devojčica pere zube)

Napredak učenika bio je evidentan i uz mala odstupanja u sadržajima pratio je nastavu sa ostalim učenicima. Zahtevi za učenika su do kraja četvrtog razreda postepeno povećavani, a učenik je slobodno tražio pomoć učiteljice ili vršnjaka kada mu je bila potrebna. Učiteljica, ali i učenici u odeljenju, iznalazili su različite kreativne načine da mu pomognu u usvajanju sadržaja (ilustrovanje pesme, priče, bajke).

Sa crteža se postepeno prelazilo na rečenice i kraći tekst. U trećem i četvrtom razredu učenik A.P. radio je pismene zadatke na istu temu kao i ostali učenici, ali uz detaljnu pripremu materijala. Dobro osmišljeni delovi zadataka i pomoć nastavnika omogućavali su napredovanje A.P. u učenju.

Treći pismeni zadatak u četvrtom razredu: Tema: Opis događaja

Spajanje slagalice. Učiteljica čita rečenice u vezi sa slikom a učenik čekira ukoliko je tvrdnja koju čuje tačna.

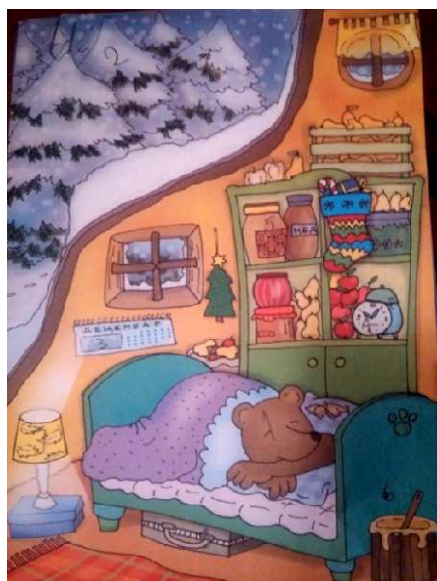
Zadaci za ispravku pismenog zadatka takođe su bili osmišljeni na sličan način - posmatranje ilustracije i odgovori na postavljena pitanja.

- ☒ Медвед је обрао све крушке.
- ☒ Медвед се попео на дрво
- ☒ У стаблу се сакрила птичица.
- ☒ Све крушке су жуте.
- ☒ Има 8 крушака.
- ☒ Крушке су у корпи.
- ☒ Дрво је велико.
- ☒ Птица је мала.
- ☒ Меда је насмејан.

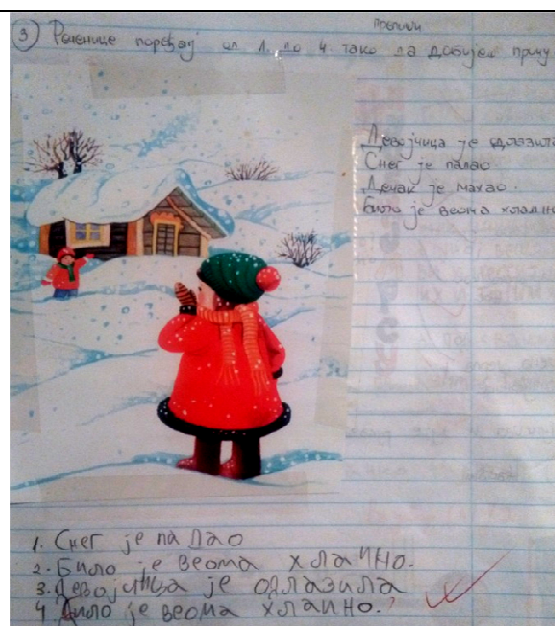
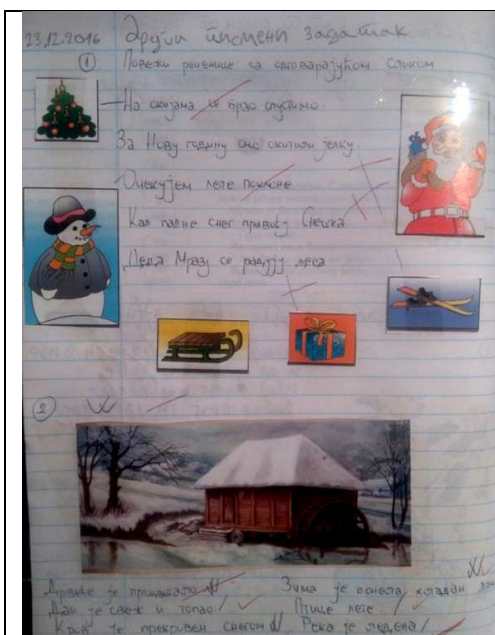
Prelazak na predmetnu nastavu pripreman je planski. Saradnja između učiteljice i nastavnice srpskog jezika započeta je posetama časovima učiteljice i upoznavanjem sa strategijama prilagođavanja koje su korišćene u prvom ciklusu.

Najviše izmena u petom razredu bilo je u materijalima i sredstvima a najmanje u sadržajima. Nastava srpskog jezika obogaćena je: čestim igrovnim aktivnostima, glumom, pantomimom, projektovanjem slika, animacijom, korišćenjem muzike, pokretima... Ishodi takvog načina rada bili su kvalitetnija i zanimljivija nastava za svu decu, pored napredovanja učenika A.P.

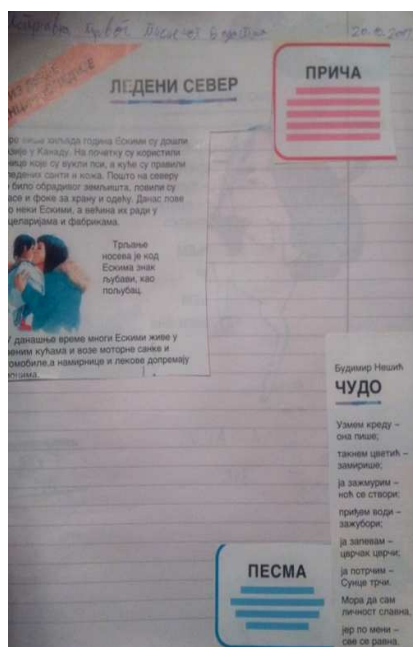
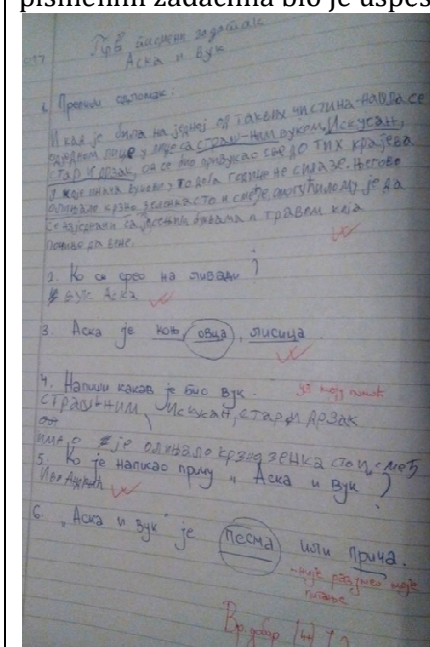

Шта ради меда?	СПАВА
Какво је време?	ХЛАДНО
Који је датум?	Децембар
Колико је сати?	12
Шта једе меда?	Плодове → мед
Ко прави мед?	Пчела
Да ли је ноћ или је дан?	→ светлост
Ко је медаин пријатељ?	→ птица
Да ли меда путује?	Не

Pismeni zadaci u petom razredu postajali su složeniji uvođenjem sve više teksta.

Na početku školske 2017/18. godine učenik je prvi put radio pismeni zadatak bez slika. Svi učenici su imali temu u vezi sa pripovetkom "Aska i vuk". Od učenika A.P. tražilo se da prepiše određeni odlomak ove pripovetke, a zatim je trebalo da odgovori na pitanja koja je samostalno čitao. Za izdvajanje određenih informacija iz odlomka mu je bila potrebna pomoć nastavnika a neke zadatke nije razumeo i nije uradio. Zato su u ispravci pismenog zadatka ponovo korišćene slike, kako bi učenik uvideo greške. Ovo iskustvo nije obeshrabrilo učenika ili nastavnicu i na sledećim pismenim zadacima bio je uspešniji.

U pronalaženju najefikasnijih stilova učenja A.P. i efikasnih metoda prilagođavanja u predmetnoj nastavi, nastavljena je saradnja i razmena iskustava nastavnice srpskog jezika i učiteljice.

Učenik je i dalje motivisan za savladavanje izazova u nastavi srpskog jezika, uključen je u sve aktivnosti odeljenja za vreme časova i van njih, razvio je prisna prijateljstva sa nekoliko dečaka u odeljenju.

Profesionalna dobit

Dobit za učenike:

- Pored učenika A.P. koji je napredovao u učenju i komunikaciji, posebno je značajno za ostale učenike u odeljenju to što su uz druženje i pružanje podrške A.P. usvojili vrednosti kao što su - empatija, tolerancija, međusobno uvažavanje, poštovanje različitosti. Razvili su sposobnosti i veštine komuniciranja, saradnje i pružanja podrške u učenju, a sve to je doprinelo i stvaranju zaista pozitivne klime za razvoj i napredovanje svih učenika u odeljenju.

Dobit za nastavnice:

- Naša međusobna saradnja i razmena profesionalnih iskustava u radu sa učenikom A.P. proširila se i na razmenu ideja u realizaciji nastave i učenja za sve učenike;
- Otvorenije smo za učenje i promene postojećih načina rada;
- Spremnije reagujemo na različite izazove u nastavi;
- Podstakle smo razvoj sopstvene kreativnosti, domišljatosti, istrajnosti, a sve to je doprinelo našem osećanju ispunjenosti, ličnom zadovoljstvu i većem samopouzdanju u radu.